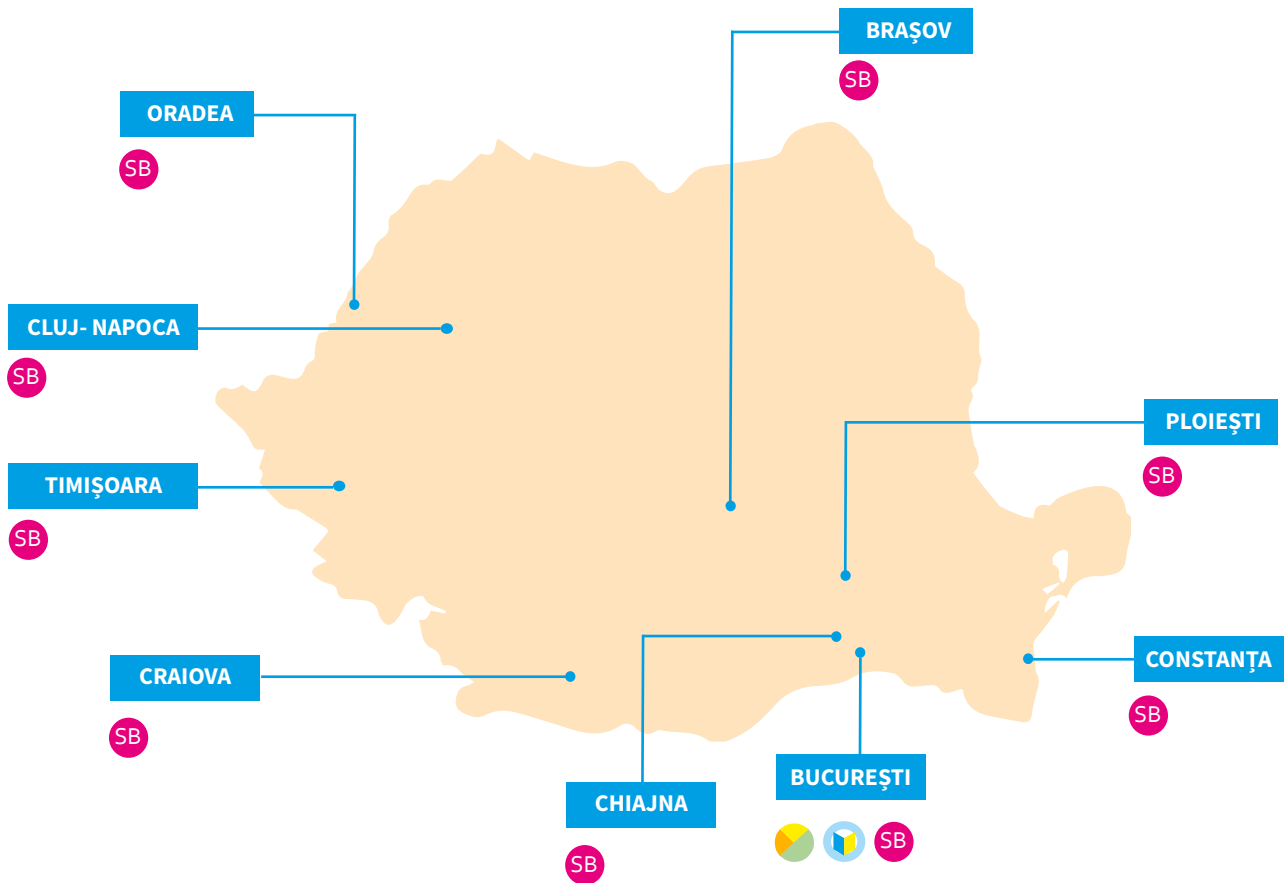

2024

Lumea învață
Spaniolă
ROMÂNIA

Introducere

 Secții Bilingve

 Centru de resurse

 Biroul Atașat pentru Învățământ

În România studiul limbilor străine este o prioritate a sistemului educativ încă din educația timpurie. Chiar dacă limba franceză a predominat în toate nivelurile educaționale de-a lungul istoriei acestei țări (nu degeaba România este parte din Francofonie), engleza s-a poziționat deasupra celorlalte limbi străine devenind cea mai studiată la momentul actual. Franceza și germana continuă să aibă o prezență importantă în educația formală, în timp ce poziția limbii spaniole a fost constantă începând cu implementarea primelor Secții Bilingve (SSBB) în învățământul gimnazial de la începutul anilor 2000.

De asemenea, trebuie subliniat și studiul limbilor maghiare și germane în Transilvania, dar și în alte regiuni din nordul țării din motive istorice, care au favorizat existența neîntreruptă a unei populații vorbitoare ale acestor limbi, și accesul acesteia la unități școlare în care există un plan de învățământ în aceste limbi.

Planurile de învățământ în limbi străine (L2) în sistemul educațional românesc sunt de două tipuri: modelul intensiv și cel bilingv. Primul model conține, de obicei, mai puține ore săptămânale, în timp ce modelul bilingv are o adaptare pedagogică mai ambițioasă, întrucât include studierea limbii secundare bazându-se pe Învățarea Integrată a Conținutului Limbii Străine (CLIL). Secțiile bilingve străine (engleza, franceza, germana și, într-un număr mai mic, spaniola) se regăsesc, de cele mai multe ori, în liceele teoretice.

Prezența limbii spaniole în învățământul formal este relativ recentă și cu cifre la o oarecare distanță de franceză și germană din cauza factorilor sociali, economici și culturali. Din datele corespunzătoare anului școlar 2023-2024 reiese că limba spaniolă este predată în 222 de centre de învățământ preuniversitar pentru puțin peste 8 mii de elevi, cărora li se adaugă acele unități în care se află o secție bilingvă de spaniolă. În momentul de față, în România există aproape patru mii de elevi care învață limba spaniolă și care sunt parte din cele unsprezece unități de învățământ care au o secție bilingvă. În fiecare dintre acestea este repartizat un profesor spaniol prin intermediul apelului anual pentru profesori în secții bilingve din centrele educative din Europa centrală, orientală și China.

Referitor la Acțiunea Educativă în Exterior (AEE) în România, din anul 2003 funcționează Biroul Atașat pentru Învățământ, aflat în subordinea Departamentului de Educație al Ambasadei Spaniei din Bulgaria. Printre principalele sale realizări din ultimii ani se numără:

- În ceea ce privește formarea profesorilor, cu ajutorul Ministerului Educației și Cercetării al României și al Casei Corpului Didactic din București, s-a obținut acreditarea și recunoașterea de către autoritățile române a activităților organizate de către Biroul Atașat pentru Educație și Institutul Cervantes, adresate profesorilor de spaniolă, lucru pozitiv pentru cariera profesională a profesorilor români de spaniolă.
- S-a majorat numărul de burse pentru ca elevii români din programul secțiilor bilingve să poată realiza studii de Licență și Masterat la universități spaniole, precum și numărul de burse pentru cursurile de spaniolă de vară din Spania.
- S-a incorporat în programul secțiilor bilingve Liceul Teoretic Mihai Eminescu din Cluj-Napoca, oraș în care, în momentul de față, se regăsesc două secții bilingve de spaniolă.

Spaniola în sistemul de învățământ românesc

Limba spaniolă este prezentă în sistemul de învățământ preuniversitar românesc de mai bine de treizeci de ani, în timp ce învățământul universitar are o tradiție mai îndelungată de studii hispanice, dintre care exemple relevante sunt Universitatea din București și Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

În orice caz, există două elemente fundamentale care stimulează permeabilitatea limbii spaniole în România, care au fost deja menționate la început: pe de o parte, puternica mișcare migratoare către Spania și, pe de altă parte, relativa proximitate lingvistică a ambelor limbi, care au aceeași origine latină.

Limba spaniolă este din ce în ce mai solicitată ca a doua și a treia limbă străină, deși această cerere nu s-a tradus în ultimii ani într-o creștere semnificativă a numărului de elevi care o studiază din cauza numărului insuficient de profesori specializați în predarea acesteia, în principal în învățământul primar.

Cu toate acestea, limba spaniolă a devenit o forță culturală înfloritoare de natură mai ales urbană, care a pătruns semnificativ într-un sector foarte specific al populației și anume tinerii, care sunt deosebit de receptivi la muzica actuală, mass-media, rețelele sociale și alți factori culturali internaționali.

Spaniola în sistemul de învățământ românesc						
An de studiu	2018 - 19	2019 - 20	2020 - 21	2021 - 22	2022 - 23	2023 - 24
Elevi	12 357	12 395	12 474	12 503	12 882	12 929
Profesori	-	-	56	-	56	54
Posturi didactice necesare		82		82	84	

Sursă: ata.gov.ro

În prezent, în România, programele de spaniolă sunt predate ca primă limbă străină în 63 de centre de învățământ, majoritatea fiind situate în București, Constanța și Cluj-Napoca, iar în 159 din întreaga țară spaniola este studiată ca a doua limbă străină.

Elevi spaniolă învățământ preuniversitar						
	2018 - 19	2019 - 20	2020 - 21	2021 - 22	2022 - 23	2023 - 24
Învățământ primar	2171	2223	2151	2160	2023	1973
Învățământ Secundar Inferior	3991	3899	3992	4008	4787	4942
Învățământ secundar superior non bilingv (include profesional și tehnic)	6194	6272	6167	6171	6015	5880
Învățământ terțiar neuniversitar	1	1	164	164	57	134
Total	12 357	12 395	12 474	12 503	12 882	12 929

Sursă: Tabel propriu cu date preluate din INS și MEC

Învățământ primar și Gimnazial sau Secundar inferior (0-VIII)

În prezent, programele de limbă spaniolă sunt predate în 128 de școli: 55 în București, 23 în Cluj și restul în alte orașe din țară.

Școlile furnizează elevi pentru liceele bilingve spaniole din împrejurimi. În aceste trepte de învățământ, pentru programele care aveau ca prima sau a doua limbă străină spaniola, în anul școlar 2023 - 2024 au fost înscriși 6.915 de elevi, potrivit Ministerul Educației și Cercetării.

Învățământul secundar superior - Colegii naționale, Grupuri școlare și Licee (IX-XII)

În ceea ce privește învățământul secundar superior sau liceal, există un total de 110 unități în care se studiază spaniola ca primă, a doua sau a treia limbă în circumscripțiile școlare din întreaga țară. În această etapă există 6.072 de elevi care studiază spaniola, reprezentând un total de 0,87% din populația școlară.

Învățământul profesional

Începând cu 2008, limba spaniolă a început să crească în centrele de formare profesională, dar care, din cauza predominanței limbii engleze, a pierdut progresiv sprijinul. În momentul de față, prezența limbii spaniole ca a doua limbă străină în oferta educațională de formare profesională este cuantificată la 925 de elevi.

Învățământul universitar

În învățământul universitar, trebuie făcută o distincție între predarea limbii spaniole în cadrul facultăților de Filologie și de Traducere și interpretare, și cele în care aceasta completează o altă disciplină sau formare, în special comerț, drept și relații internaționale.

În primul caz, programele de Licență, Masterat și Doctorat sunt oferite în limba spaniolă la șapte universități publice (București, Craiova, Pitești, Cluj-Napoca, Timișoara, Suceava și Iași) și la două universități private, ambele din București (Universitatea Dimitrie Cantemir și Universitatea Spiru Haret). În al doilea caz, limba spaniolă este predată la Academia de Studii Economice din București și la Universitatea Româno-Americană.

Instituție de Învățământ Superior	Facultate	Studii
Universidad de Bucarest	Facultate de Litere	Limbă și Literatură
	Facultate de Limbi și Literaturi Stăine	Limbă și Literatură Limbi moderne aplicate
Universidad Babeș-Bolyai de Cluj-Napoca	Facultate de Litere	Limbă și Literatură Limbi moderne aplicate Masterat European de Interpretare de Conferință
Universidad de Craiova	Facultate de Litere	Limbă și Literatură
Universidad Alexandru Ioan Cuza de Iași	Facultate de Litere	Limbă și Literatură Máster en Limbă, Literatură și civilizații stăine
Universidad de Pitești	Facultate de Teologie, Litere, Istorie și Artă	Limbă și Literatură
Universidad Ștefan Cel Mare de Suceava	Facultate de Litere și Științele Comunicării	Limbă și Literatură
Universidad De Vest de Timișoara	Facultate de Litere, Istorie și Teologie	Limbă și Literatură

Sursă: Ministerul Educației și Cercetării

Acțiunea Educativă spaniolă în România

Integrat în Ambasada Spaniei și dependent funcțional de reprezentanța Ministerului Educației spaniol în Bulgaria, Biroul Atașat pentru Învățământ este sediul Ministerului Educației, Formării Profesionale și al Sporturilor (de acum înainte, numit MEFD) din Spania în România, al cărui principal obiectiv este promovarea și diseminarea limbii și culturii spaniole printre cadrele didactice, hispaniști, studenți și, în general, toți cei interesați de Spania și lumea hispanică. Biroul Atașat pentru Învățământ lucrează în strânsă colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării din România la implementarea programelor bilingve spaniole în sistemul național de învățământ, precum și la alte programe, în special prin Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene și Inspectoratele Școlare. De asemenea, unul dintre principalii parteneri în promovarea limbii spaniole în România este Universitatea din București, mai ales Departamentul de Limbi moderne și clasice al Facultății de Litere.

Programe

Cel mai important program din România este cel al Secțiilor bilingve, în baza Acordului între Ministerul Educației și Cercetării din România și Ministerul Educației, Formării Profesionale și al

Sporturilor din Spania privind crearea și funcționarea Secțiilor bilingve româno-spaniole în liceele din România și organizarea examenului de bacalaureat în aceste licee, semnat la București în 2007, care se află în curs de reînnoire. În actualul an școlar 2023 - 24 există un total de unsprezece secții bilingve în diferite insitutuții de învățământ publice situate în principalele orașe din România, care deservesc aproximativ o mie de elevi, la care se adaugă puțin peste trei mii care studiază ELE („Español como Lengua Extranjera”, adică „Spaniolă ca limbă străină”) în afara secțiilor. În fiecare dintre secții există un profesor de spaniolă alocat programului, a cărui cerere de înscriere este publicată anual de către MEFD.

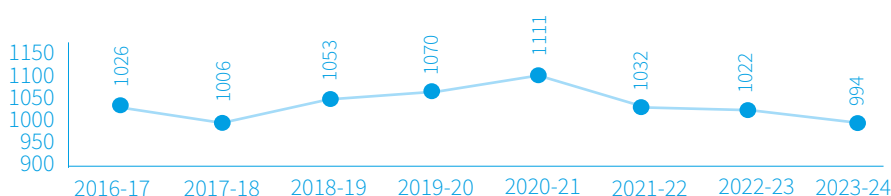

Festivalului Național de Teatru Școlar în Limba Spaniolă, sărbătorit la Timișoara

Pentru a obține o diplomă dublă, elevii din aceste secții trebuie să promoveze bacalaureatul și, în plus, să susțină teste specifice (incluse în metodologia care reglementează examenul de bacalaureat): un examen eliminatoriu pentru evaluarea competenței în limba și literatura spaniolă și un examen la cultura și civilizația spaniolă, care include artă, geografie și istorie. Examenele sunt ținute și evaluate de o comisie bilaterală, iar întregul proces pentru obținerea diplomei spaniole de absolvent este supravegheat la fața locului de către Serviciul Central de Inspecție al MEFD spaniol.

Secții Bilingve

Elevi

Profesori	9	9	9	10	10	11	11	10
Secții Bilingve	9	9	9	10	10	11	11	11

Sursă: informații proprii

Formarea profesorilor

Prin intermediul planurilor anuale de formare a cadrelor didactice, atașatul de educație, cu sprijinul Institutului Național de Tehnologia Educației și Formarea Profesorilor (INTEF) în materie de acreditare, desfășoară două tipuri de activități. Pe de o parte, sunt incluse cererile de candidaturi dezvoltate direct de Unitatea de Acțiune Educativă pentru Străini (UAEE), destinate profesorilor străini de spaniolă și de materii predate în spaniolă, prin care se oferă burse pentru participarea la cursuri la clasă în Spania în timpul verii, în acord cu Universitatea Națională de Educație la Distanță (UNED) și Universitatea Internațională Menéndez Pelayo (UIMP), precum și cursuri online care au loc în timpul toamnei și care sunt dezvoltate în acord cu UNED.

A doua componentă a planului de formare a cadrelor didactice din România constă în activități organizate direct de către atașatul pentru educație, sub formă de cursuri, ateliere de lucru, seminarii, grupuri de lucru și congrese în format online, dar și la clasă, în colaborare cu Institutul Cervantes, Ministerul Educației și Cercetării din România și anumite edituri spaniole.

Activitate de formare despre didactica limbii spaniole [ELE]

Cel mai important forum din punct de vedere al numărului de participanți este întâlnirea anuală a profesorilor de spaniolă, la care participă profesioniști din etapele preuniversitare ale învățământului. Întâlnirea are loc la Institutul Cervantes din București, cu colaborarea atașatului pentru educație, a Ministerului Educației și Cercetării din România și a organismului public responsabil cu formarea profesorilor români, Casa Corpului Didactic, care, la fel ca INTEF în Spania, se ocupă de verificarea calității cursurilor și de certificarea creditelor de formare și actualizare profesională.

Formarea cadrelor didactice				
Proveniența profesorilor	Număr de activități		Număr de participanți	
	2022-23	2023-24	2022-23	2023-24
Profesori stăini de limba spaniolă	7	7	86	107
Profesori ai Acțiunii Educative Spaniole în Exterior	5	5	37	35

Sursă: informații proprii

Centrul de Resurse

Centrul de Resurse în Spaniolă (CER) al Biroului Atașatului pentru Educație funcționează în cadrul Universității din București, pe baza unui acord încheiat cu MEFD.

În acest fel, CER, dotat cu aproximativ trei mii de exemplare, inclusiv bibliotecă și videotecă, își continuă activitatea de sprijinire a difuzării limbii și culturii spaniole în cadrul uneia dintre instituțiile fundamentale pentru prezentul și viitorul limbii spaniole în România, și anume Universitatea, mai precis Facultatea de Filologie Romanică și Clasică, din campusul istoric al Universității din București. Planul anual prevăzut în Acord include un program de ateliere, evenimente culturale, formare și promovare a limbii spaniole din Universitate.

Publicații

Atașatul Educației participă în mod regulat la pregătirea conținutului revistei „Espiral”, editată de Departamentul pentru Educație al Ambasadei Spaniei din Bulgaria, de care depinde funcțional, în principal prin colaborarea cadrelor didactice de la Secțiunile bilingve, a asistenților MAEC-AECID și a cadrelor didactice din universitățile românești.

Ghidul „Profesori și consilieri spanioli în România” se publică în fiecare an și conține informații practice privind procedurile administrative, programul secțiilor bilingve, formarea profesorilor, precum și un capitol specific de cunoaștere a țării, care servește drept ghid pentru cei care sunt detașați în România în cadrul programului de Acțiune Educativă în Exterior.

Planul editorial pentru România include, de asemenea, publicarea de materiale didactice privind ELE și celelalte materii care fac parte din programa școlară a secțiilor bilingve. Aceste materiale sunt rezultatul grupurilor de lucru la care participă și profesorii repartizați la secțiile bilingve.

Acțiuni și inițiative

Universitatea spaniolă

Biroul Atașat pentru Educație colaborează oferind sprijin logistic pentru desfășurarea examenelor organizate de Universitatea Națională de Educație la Distanță (UNED), atât pentru studiile de licență, cât și pentru cele de masterat, precum și pentru supravegherea probelor de competențe specifice (PCE) susținute de studenții români care doresc să acceseze studii universitare în Spania.

De asemenea, Biroul Atașat publică și gestionează apelurile de candidaturi pentru burse din partea universităților spaniole pentru studenții din secțiile bilingve, în virtutea acordurilor semnate între aceste universități și UAEE.

În plus, Biroul Atașat consiliază studenții români care doresc să își continue studiile superioare în Spania, îndrumându-i în procesul de admitere la universitățile spaniole, precum și în procesul de acreditare pentru studenții internaționali din sistemul UNEDAsiss al UNED. În acest sens, colaborează, de asemenea, împărțind și promovând oferta educațională a universităților spaniole.

Organizarea de festivaluri, concursuri și premii

Fără îndoială, evenimentul din calendarul anual care aduce cea mai mare vizibilitate mediatică acțiunii educative a Spaniei în România este Festivalul Național de Teatru Școlar în limba spaniolă. La acesta participă grupuri din întreaga rețea de Secții Bilingve și se desfășoară în strânsă colaborare cu instituții și organizații atât locale, cât și spaniole: Ministerul Educației și Cercetării, Primăria Municipiului București, prin Direcția Generală de Educație, Institutul Cervantes din București și Ambasada Spaniei. De asemenea, festivalul beneficiază și de sponsorizarea companiilor private, în special a celor cu capital spaniol, pentru organizarea și susținerea logistică necesare. La cea de-a 18-a ediție, festivalul s-a desfășurat pentru prima dată în afara Bucureștiului, mai precis la Timișoara, o inițiativă care a avut o primire foarte pozitivă, deoarece permite altor orașe în care există școli cu secții bilingve să găzduiască desfășurarea unui eveniment care are ca rezultat difuzarea și cunoașterea limbii și culturii spaniole, dar și elevilor din diverse regiuni ale României de a se întâlni, de a interacționa și de a descoperi aceste orașe.

Pentru fiecare an școlar se întocmește un calendar de activități dedicate elevilor care studiază limba spaniolă și care include concursuri de povești și de scurtmetraje în cadrul programului „La LIGA”, concursuri de mesaje și videoclipuri prilejuite de sărbătorirea Zilei Naționale a Spaniei pe 12 octombrie, sesiuni de lectură cu ocazia Zilei limbii spaniole pe 23 aprilie, precum și premii individuale și de grup acordate în cadrul festivalului național de teatru școlar în limba spaniolă. La acestea se adaugă diverse activități suplimentare, care se ajustează anual în funcție de aniversările artiștilor spanioli și hispanici.

Câștigătoarele premiului FEDELE, ediția 2024, a unui curs în Spania

Colaborarea în proiecte și implementarea limbii spaniole în învățământ

În prezent, în sistemul educațional românesc, cererea de predare a limbii spaniole în învățământul preuniversitar depășește numărul de cadre didactice formate și calificate în acest scop. În acest sens, în conformitate cu ceea ce s-a făcut în alte țări din Europa Centrală și de Est, atașatul pentru educație a început negocierile cu Ministerul Educației și Cercetării din România pentru includerea României în programul Europrof, prin care, în colaborare cu Institutul Cervantes din București, să se poată iniția formarea lingvistică și acreditarea administrativă pentru ca profesorii de alte limbi să poată preda spaniola ca limbă străină.

În ceea ce privește proiectele de diseminare a limbii și culturii spaniole, atașatul pentru educație colaborează cu Asociația InfnitEdu pentru a dezvolta prezentări online destinate profesorilor și elevilor din școlile din comunitățile rurale care, de obicei, nu au acces la activitățile organizate de misiunile diplomatice ale altor țări. De asemenea, o altă colaborare pentru promovarea activităților și a concursurilor planificate de către Biroul Atașat este cea prin intermediul Radio România.

O direcție de activitate demarată în anii universitari 2022–2023 și 2023–2024 a fost colaborarea cu CEP Alcalá de Guadaíra și Consorțiul CPR din provincia Badajoz pentru dezvoltarea de proiecte de mobilitate Erasmus+ între școlile românești și cele spaniole din cadrul centrului menționat. Această inițiativă a condus deja la participarea profesorilor români în vizite destinate observării mediului profesional educațional din Spania.

Tableluri

Centre și programe	
Centre de Resurse	Centrul de Resurse Aula Federico García Lorca (Universitatea din București)
Secții bilingve	11 secții bilingve

Susținerea și difuzarea limbii spaniole în România

Organizații spaniole

Pe lângă Institutul Cervantes, Agenția Spaniolă de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare (AECID), care depinde de Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării, este prezentă în România prin patru lectorate în cadrul Departamentelor de spaniolă ale Universităților din București, Craiova, Universitatea de Vest din Timișoara și Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. La Universitatea din București există, de asemenea, în cadrul studiilor de filologie romanică, un lectorat de limba catalană. În cazul lectoratului de limbă spaniolă de la Universitatea

din București, atașatul pentru educație beneficiază de sprijinul universității în gestionarea Centrului de Resurse în Limba Spaniolă, acesta fiind integrat în cadrul Departamentului de Studii Hispanice.

În virtutea Acordului semnat între Ministerul Educației, Formării Profesionale și al Sporturilor și Institutul Cervantes pentru examenele de diplomă de spaniolă ca limbă străină (DELE) în cadrul programelor de acțiune educațională externă, Atașatul pentru Educație în România, împreună cu secțiile bilingve, participă la organizarea și desfășurarea examenelor de diplomă de spaniolă ca limbă străină (DELE).

Biroul de Turism al Ambasadei Spaniei colaborează, de asemenea, cu sponsorizarea biletelor de avion asociate acordării unui premiu ce constă în patru burse pentru elevii din secțiile bilingve pentru a urma un curs de spaniolă în Spania în timpul verii, pe care Biroul Atașat pentru Educație îl organizează în acord cu Federația Școlilor Spaniole (FEDELE).

Tot în cadrul Ambasadei Spaniei la București, există colaborarea și sprijinul Biroului Cultural pentru desfășurarea Festivalului Național de Teatru Școlar în limba spaniolă și a altor activități și concursuri destinate diseminării limbii și culturii spaniole, precum expoziții și spectacole ale artiștilor spanioli în România.

Consulatele Onorifice din Timișoara și Cluj-Napoca colaborează activ cu Biroul Atașat pentru Învățământ în activități precum supravegherea examenelor CIDEAD și în sprijinul logistic și organizatoric pentru activități de formare, vizite și întâlniri cu caracter profesional și cultural care au

Organisme locale

Ministerul Educației și Cercetării din România organizează anual Olimpiada de Limbi Romanice, care include un concurs specific pentru limba spaniolă. Totodată, acest organism colaborează la organizarea și sponsorizarea festivalului național de teatru școlar în limba spaniolă și pune la dispoziție spațiile Palatului Național al Copiilor din București pentru desfășurarea acestui eveniment.

Radio România include în programul său un canal specific pentru limba spaniolă și cultura hispanică, colaborând, de asemenea, la diseminarea activităților organizate de Biroul Atașat pentru Educație.